

πράγμα δροσερό και άπαλό να με βαράνη άπάνου στον δώμο. Ήτο το κεφάλάκι της που το στήριζε βαρεμένο από τον ύπνο επάνω μου και έννοιωθα το τσαλάκωμα εκείνο των κορδελιών και των δαντελλιών στα μαλλιά της. Έτσι έμεινε άκίνητη ως την ώρα που τα άστρα του ούρανού εγλώμισαν και πήγαιναν να σβυσθούν στην ημέρα. Και εγώ την έβλεπα, όλίγο ταραγμένος, αλήθεια, μέσα βαθειά στον έαυτό μου, αλλά και δυναμωμένος όλο ένα από την

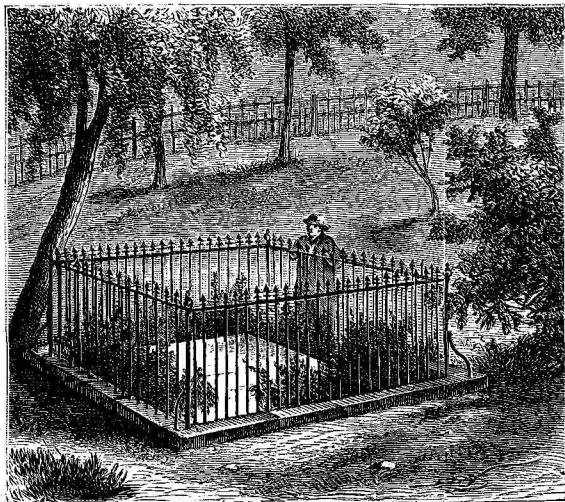
καθαρή καρδιά που λαβαίνει κανείς 'ε τέτοια λαμπρή νύχτα, που δεν άφνει στον άνθρωπο ποτέ κακάς ιδέαις. Έτσι τριγύρω μας εξακολουθούσαν τα άστρα τον σιωπηλό δρόμο τους, ήσυχα και τακτικά 'σαν ένα μεγάλο κοπάδι, και κάπου-κάπου έφανταζόμουνα ότι ένα απ' εκείνα τα άστρα, το πλειό καλό και λαμπρότερο είχε χάσει τον δρόμο του και ήλθε κι' εκάθισε επάνω στον δώμο μου για να κοιμηθῆ.....

(A. Daudet.)

Μετάφρασις J. N.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Ο ΜΕΓΑΣ ΕΝ ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ.

Ο εν τῇ νήσῳ τῆς αγίας Ἐλένης τάφος τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος φέρει ἀπό τινων ἐτῶν διπλῆν τραγικὴν ἀνάμνησιν, καθότι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμερᾷ ἀπεβίωσε καὶ ὁ ἀπόγονος τοῦ ἐνδόξου Ἀυτοκράτορος Ναπολέον ὁ Δ', ὡς ὀνομάζουσιν οἱ βοναπαρτισταὶ τὸν πρίγκηπα Λουδοβίκον Ναπολέοντα. Εἰς τὴν ἀπομειμακρυσμένην ἐκείνην μικρὰν νῆσον κεῖται πεντήκοντα περίπου βήματα ἀπωτέρω τοῦ οικίσκου, ἐν ᾧ ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ὁ ἐξόριστος Ναπολέων, ὁ ἐπιτάφιός λίθος ὅν ἀπὸ τῆς 7. Μαΐου 1821 μέχρι τῆς 15. Ὀκτωβρίου 1840 ἀνεπαύθησαν τὰ ὀστέα τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Κορσικῆς. Τὸ μέρος ἐκεῖνο περικυκλοῦται ἤδη ὑπὸ πυκνῶν ἀκακιδῶν καὶ ἄλλων μικρῶν εὐθάλων δένδρων, ἀπλῆ δὲ σιδηρᾷ κίγκλις περιβάλλει τὴν γῆν, ἀφ' ἧς κατὰ τὸ 1840 μετενήχθησαν τὰ λείψανα εἰς Γαλλίαν. Οὐδὲν μνημεῖον, οὐδεὶς σταυρός, ἀλλ' οὐδὲ κἀν ἐπιγραφή τις ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ ἐκ γρανίτου λίθου. Ἐνταῦθα, ἐν τῇ ἀπολύτῳ σιγῇ τῆς φύσεως, ὅπου οὐδεὶς κρότος ἀμάξης, οὐδεμία ὀχλοβοῆ ταρασσει τὸ ἡμέτερον οὖς, ὅπου εἰς οὐδὲν ἔχομεν νὰ προσηλώσωμεν τὸ ἡμέτερον βλέμμα, ἐνταῦθα ὁμιλεῖ αὐτὸς ὁ λίθος, ὁ μηδεμίαν ἐπιγραφήν φέρων, καὶ ἀποδεικνύει τὴν μηδαμινὴ-

Ὁ ἐν Ἀγίᾳ Ἐλένῃ τάφος τοῦ Μ. Ναπολέοντος.

στην ἀνθρωπίνῃς ὑπάρξεως καὶ ζωῆς. Ἐκεῖ κάτω ἀνεπαύθησαν τὰ ὀστέα ἐκείνου, πρὸ τῶν βλεμμάτων τοῦ ὁποίου ἔτρεμεν ὅλη ἡ Εὐρώπη καὶ πρὸ τῆς δυνάμεως τοῦ ὁποίου καὶ αὐτοὶ οἱ ἰσχυρότατοι ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης δουλικῶς ὑπεκλίνοντο. Αὐτός, ὁ παντοδύναμος Ἀυτοκράτωρ, ἐτελεύτησεν ἐνταῦθα, ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ νήσῳ εἰς τὰ πέρατα τοῦ ὠκεανοῦ, μακρὰν τοῦ πεδίου τῶν ἐνδόξων καὶ θαυμαστῶν ἔργων του· αὐτός, ὁ ἀνατρέψας τὸν κόσμον σύμπαντα, ὁ δωρούμενος τὰς χώρας ὡς εὐτελεῖς δακτυλίους, κατετέθη ἐντὸς σπιθαμῆς γῆς, ἣν ὅσον καὶ μικρὰν δὲν ἠδύνατο κἀν ἰδίαν νὰ ὀνομάσῃ. Ὁ Δεσμώτης ἐκεῖνος Προμηθεὺς ζῶν ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς νήσου μίαν μόνην ἠδονὴν εἶχε καὶ ἀπήλασε, τὴν πρὸς τὰ κύματα ἀτενῆ προσήλωσιν, ὡσεὶ ἀνέπλαττε διὰ τῆς σκυθρωπῆς αὐτοῦ φαντασίας μυ-

στηριώδη τινα ἐλευθερωτὴν καὶ ἀνέμενε τὸ φανταστικὸν πλοῖον, ὅπερ ἤθελε τὸν ὀδηγήσει εἰς νέους ἀγῶνας καὶ νέαν κοσμοκρατορίαν. Ὁ μέγας Ναπολέων καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἐξεφράσθη ποτὲ συμπαθῶς, ὁ δὲ Σολωμὸς θρηγῶν τὸν Βύρωνα ἀφιερῶσι τὰς ἐξῆς ὑψηλὰς στροφὰς εἰς τὸ μέγα τῆς Γαλλίας τέκνον:

Ἔτσι ὁ Ἄνθρωπος τοῦ Αἰῶνος
Ὅταν ἔπαισε νὰ ζῆ,
Καθὼς ἤθελεν ὁ φθόνος
Ἐνα ἀγνώριστο νησί,

Καὶ εἶχε μάστιγα εἰς τὸ βράχο
Τοῦ Θεοῦ τὸν ὀφθαλμό,
Καὶ τριγύρω του μονάχο
Τοῦ πελάου τὸ γογγυτό*

Ταῖς ἡμέραις, ὅπου ἂν μόνο
Τ' ὄνομά του ἤθελε 'πῆς,
Ὀλιγότεραν 'ς τὸν θρόνον
Τὴν ἀθάδεια οἱ βασιλεῖς,

Ἐνῷ ἀνάδινε, ἡ ψυχὴ του
Μόνους ἄφησε νὰ ἐλθῶν
Ἡ Γαλλία καὶ τὸ παιδί του
Μπρὸς τὰ μάτια, πρὶν σβυσθοῦν*

Καὶ ὅχι ἡ μοῖρα, ὅπου σαράντα
Νίκαις τοῦ ἄδραξε ἡ σκληρῆ,
Καὶ βαρύτερη εἶνε πάντα
Ἐ καρδιὰ βασιλική*

Ὅχι ἡ δόξα ἡ περασμένη,
Ποῦ με βία πολεμικῆ
Τοῦ ἔδειχνε τὴν Οἰκουμένη,
Λέγοντάς του: Ἄκαρτερε!

Ἐ τὴν ταφὴν με τὴν πάχνη
Χύνει ἡ βρύσι τὸ νερό,
Ποῦ τοῦ δρόσισε τὰ σπλάγχθη,
Εἰς τὸ ψυχομαχητό.

Κατὰ 'μᾶς καὶ Αὐτὸς ἀκόμη
Εἶχε ἴξει μιὰ ματιά*
Εἶνε ἡ δάφνη ὠραία 'ς τὴν κόμη
Ὅταν φέρῃ ἐλευθεριά.